

Benetan batzen gaituena: korralitoa

Iván Giménez
KAZETARIA
@IvnGimnez

ruñean, semaforo batean geldirik. Aurrean, Villavesa. Haren atzealdean, iragarki erraldoia: *Zoco* patxaran botila, lelo batekin: “Benetan batzen gaituena” (*Lo que de verdad nos une*). Pentsakor geratu naiz, lelo hura beste nonbait irakurria nuen susmo lauso eta harrapaezinarekin. A, bai! Euskaltelen aspaldiko leloa: “Batzen gaituena”. Hala ere, Nafarroako patxaranak “benetan” gehitu du. Bere esanahia izango du, nonbait, agian Euskaltelena ez zela fidagarria edo...

Lotura batzuk jira-biraka hasi ziren nire buruan. Patxaranak nafarroko batzen omen gaitu, Euskaltel, alta, euskaldun guztiok –edo erkidegotarrak?-. Nola ahaztu Frantziako Tourrean ordezkatzun gintuen marea laranja hura, hain kirolzalea, jatorra eta transbertsala –hau da, klaseen artekoa, apolitikoa, naturala...?-.

Nafarroko ongi dakigu *Zoco* patxarana nondik datorren: Gerra Zibileko erreketea eta Diputazio frankistaren ordezkaria zen Ambrosio Velasco (Vianako jauntxoaren semea) sortu zuen, eta monopolioaren bidez, *Zoco* patxaranaren sinonimoa bihurtu zen: “Ez esan *Zoco*, esan patxarana!”

Euskaldunok –erkidegotarrak bereziki– jakin beharko genuke Euskaltel nondik datorren. 1996an, Ibarretxe eta Mayor Orejaren akordioak Aznarri bere lehen inbestidura eman zion. Edukien artean, Euskaltel sortzeko Estatuaren baimena. Horren truke, EAJk PPren lehen agin-

taldi beltz hura ahalbidetu zuen. Telekomunikazio-enpresa publiko gisa sortu zen Euskaltel –Eusko Jaurlaritzaren eta artean publikoak ziren aurrezki kutxen kontrolpean– eta euskal ikur distiratsuen bihurtu zen, Tourmaleten zein enpresa teknologikoen olinpoan. Euskaldunok, aizue, harro egoteko moduko enpresa bat daukagu!

Esan gabe doa, ate birakariak jiraka hasi ziren, enpresaren presidenteengandik (Ardanza) hasita, eta administrazio kontseilu osora iritsiz: EAJren hatz miragarria. Baina kapitalismoaren bideak ezin asmatuzkoak direnez, Eusko Legebiltzarrak onartutako pribatizazioak langileen kaleratzeak eta kontrol publikoaren amaiera ekarri zituen. Alta, euskal ikurak, “Batzen gaituena”, bizirik jarraitu zuen, eta zuzendaritza etekinak poltsikoratzen hasi zen, milioika –9,2 Alberto García Erauzkinentzat, adibidez–.

Egun, March sendiaren (Francori Gerra Zibila finantzatu ziona) funtsaren eta nazioarteko putreen eskuetan dago Euskaltel eta bere egoitza Euskal Herritik alde egiteko arrisku frankoan dago; Velasco familiak nafarron ikurra *Pernod*-i saldu zion bezalaxe.

Zoco-ren arrastoa jarraitu du gure marea laranja jator hark.

Denon ikurak, gutxi batzuentzako mozkinak. Benetan batzen gaituena?

Leitzarango bi aldeetan korralitoa. ■

Karamelu zaparrada

Leire Narbaiza
Arizmendi
IRAKASLEA
@txargain

San Joan bezpera da, jaiak Eibarren. Danborrada noiz pasatuko zain gaude, ume talde batekin. Logurak eta nekeak jota daude, baina itzelezko ilusioa egiten die konpainien desfilea ikusteak. Berandu da eurendako, bihar kontatuko dute sekulako parranda egin dutela.

Pasatu dira gure aurretik banderadun, kantiñera, danbor- eta upel-joleak. Herriko banda ere ikusi dugu. Karroza besterik ez da falta.

Oso urrun dator eskubaloi jokalariz betetako kamioia, eta hurreratu zaigunean konfeti eta karamelu zaparrada jaurti digu. Hori zoramena! Asfalto zikina inoiz baino arakatuago, gozoki galduaren bila! Umeen aurpegi zoriontsua! Eurek

jasotakoez gain, helduok batutakoak ere eskuratu baitituzte! Zelako azukre festa!

Karrozaren ondorik ere ibili gara, ea gehiago harrapatzen genituen. Poltsikokada bete gozo lortuta abiatu gara etxera, irribarrea ahoan.

Kontua da ume horiek ez direla oso litxarre-roak: kutxa baten sartuko dute altxorra, ahoan beharrean. Halere, ehiza bizian ibili dira.

Ez gara karamelutan ibili gozo-goseak bulztatuta; baizik eta doako gauzen lilurak mugituta, denok barruan dugun harrapakari senak akuilu. Metatzea dugu helburu, inork baino gehiago edukitzea. Gehiago-guran beti, ase ezin. ■